

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłal,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwał
Swěrnje džěłal
Wšědne dny;
Džěń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh ól khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će. P

✦ Sserbske njedźeliske lopjeno. ✦

W Budyschinje, 23. měrca 1924.

Čiškč a naklad Šmolerjez knižičiščežernje a knižarńje kap. družst. s wobm. ruk. w Budyschinje.
Wuhadźa lóžbu robotu a placzi na měřaz 10 stotnych pjenjeřtow.

Dculi.

List na Hebrejskich 12, 11—15.

Dculi: Mojej woczi hladatej stajnje na Knjesa, to je mjeno džěnknišcye njedzele. Sdy by temu tola tak bylo pola nař cžabych žohnowanja! So njeby wocžko nasche pschezo tak na semju a jejne nižiny šladowalo, ale horje, zyle wyškoto horje, podobnje s najmjenšcha tak, kaž běšcyej wocžy nascheho Knjesa Jesuša runje w jeho najcžežšchim cžabu horje škoženej. Gleježe, džemy horje do Jerusalema, tak praješcye wón na pro'y šwojeho póšneho cžaba stejo, a na šchizju bě přenje a poplednje šłowo s jeho erta to: Wóteče! Jeho woczi hladatej potajkim na Knjesa. O, so bychmy šo tež tu jemu wodžicž dali! Šrudnosč tam wostawa, hđcž šo jemu wodžicž njedadźa k temu: Mojej woczi hladatej stajnje na Knjesa. Šak nušnje bychmy to wošebje w džěnknišchim cžabu trjebali! Wšcetož šhodžimy štruchli, štuleni, šmy kaž šchilowani šhudušcyej šemi a wšcyej jejnej nušy a cžěšnosčzi. Šetlasch-li žaneho cžowjeka, wěcže dołho njetraje, šo šromadu šdychujetaj a škoržitaj na cžežki, šrudny cžab a wšcittke te wězy, šotrež s tym šwiškujaj. Džělena cžeža tu hušto do'cž njebudže poš cžeže, na wopař budže: Šcetož jedyn njewě, wě druhi, a štruchly, wobcžeženy cžłowjet se šwojej myšlu hušto drugeho natškujaj. Čłowjetaj, šotrajž šebi šwoju nušu škoržitaj, šo najšterje se šdychowanjom rošžohnujetaj: šajki to cžežki, šrudny cžab! jeli šo, a šašo je to, wo cžož šo škóncžnje jedna, jedyn drugeho njewopušcže: Woczi, bratsja, do wyškofscže! Dculi, mojej woczi hladatej stajnje na Knjesa. Šswj. japoschtol šamo hišcže dale dže: Šob hešłom: Wóčžy do wyškofscže! móža šo cžaby cžěpjenja do cžabow žohnowanja pscheměnicž!

Mojej woczi hladatej stajnje na Knjesa, a tak bywaja cžabych cžěpjenja ša nař cžabych žohnowanja! Wone cžedža nař powucžicž, pošhlicž, šwjecžicž. Šak prawje tola šwj. muž Woži rjeńje: Wšcittke powucženje, hđyž je šudy, šnjeđa šo nam wjekłofscž, a'e šrudžba bycž! Ničto mjes nami, kiž je hdy to našhonil, njeje hinař šacžuwat. Šraščej šo šhorych na jich ložach abo tyh, kiž buchu s něšajkim nj.šbožom domapytani. Šak dołho traje, přjedy hacž šo do teho namařaja, šak dołho halke, přjedy hacž bywaja měrni, cžiči. Šaj, šnajemy wjazy hacž jeneho, šnajemy šnans šebje šamych tak, šo nimale kaž wobškoržuju, tola wěscže niz nař šamych, šdychowachmy: Š cžim šym šajke něšceto šašlužil! Do myšłow nam s cžežka cže, šo by Bóh Knjes nam se šrudnosčju mohł cžyhcž něšceto prařicž, haj, šo kaž šemju žohnuje niz jenož se šłóncžłom, ale tež s deščezom a njewjedrom, mohł nam s cžěpjenjom cžyhcž něšceto daricž. Šak móže Bohu jenož rošumicž šon, šotrehož woczi stajnje na Knjesa, na dawarja wšcittkich dobrých a dořonjanych darow, hladatej. Ša šajšeho jenož Bóh Knjes ničzo wopař nje-cžini. Čžěpjenje cže bycž powucženje, dyrbimy s njeho wuknyčž, dyrbimy šo jemu dacž wocžahnyčž. Sdyž šo džěcži wocžahnu, njemyšli šo piči tym jenož na puři a frute rěcže. Šcetož wjele bije, s tym jenož pošaje, šo šěpšich wocžehnjecžškich šřěđow a pučžow njesnaje. Njepowucžuje tež frute nanowe pošadanje abo šylojte macžetne wocžko? Ššwoje džěcžo s tym šnicžicž žadyn nan a žana macž nochžetaj. A Bóh Knjes dyrbjal jo cžyhcž? Šon, kiž praři, šo nochže šinjercže hřěšnika, ale šo by šo wobrocžil a živy byl?

Špowucženje potom, mjenujž hdyž je ša Woži dar špóšnate, šschinješe pošojny plód prawdosče, šwj. japoschtol dale praři.

Plody pať wot dženſa na jutſje njenastawaja, wone trjebaja k temu ſhwile a woſebje tež wjele mozy. Najprjedy widžiſch kopj ſchla, potom kezenja, a ſhětro czaſa po tym haſle p'ody. My cſlowjekojo tež k plodam czaſa trjebamy. Tuž dyrbinu ſo wuwuczo- wacz, poſhlnjowacz. Šhto k temu ſlu'cha, prjedy hač džeczo ſtejecz a ſhodzicz nawuknje! Macz jo najprjedy ſa ruku wodzi, poſdžiſcho haſle jo puſcheci a p'ichi tym je puſchezo hotowa, jo p'ched padnjenjom ſaſhrowacz. W duchownym nastupanju njeje hinať. Žadyn cſlowjeť njeje ſe wſcheho ſpoczatka hotowy, doſonjany. Š wuwuczo wanjom mozy roſtu. W cſlowjekowej du'chi wjele njewuwitnych mozow tezi. Njetowſka dze a dyrbi duſcha bycz! Šo bychu ſtutki Bože ſjawne byle, Jeſuſ raſ praji. Šoźda czeza, koźda czeſnoſcz, koźde czerpienje, tať ſo praji, bytu Božich jandželow ſa ſobu czehnje. Wě'o czezte czaſy tež mozy ſ h'ubiny na ſjawne njeſu, kať na pſch. žaloſny czať ſwětoweje wójny, mozy, wo kotrychž prjedy ničzo njewj. džachny, a'e wone tež drēmaze dobre mozy jewja. Dženſa je drje poſnacze po pučzu, ſo prjedy nj. bēchmy we wſchitkim na prawym pučzu, ſo mamy niz jenož w ho'podaſkim ſ nowa, a to hinať a lēpje, ſapoczecz Poſhlyncze ſaſo wiſaze ruti a wuſtate kolena! A k temu je tu tež hiſchje Boža hnada data, kotraž dze trjebana bycz, ſo njebē nihdže nekajſi hōtki korjen wuroſt a jich wjele ſ tym naſch. rjedzenych bylo. A Bōh ſnjeſ budze nam k wſchemu dobremu pomhacz, jeli ſo ſo prawje ſwēru po tym mamy: Mojej woczki hladatej ſtajnje na ſnje'a.

Šonczje ſa mērom puſchecziwo koźdemu a ſa ſwjeczenjom, hjeſ kotrehož žadyn ſnje'a njewohlada, tať ſw. Pawoť dale rjetnje. Šaj, niz wſchitzy, kiť ſe mni r j e k n u : knjeze, knjeze, do Božeho kraſtwa njepſchińdu. Tať lohlo njeje, tam dończ. Tež czi tam njepſchińdu, ko'ſiž ſ rjanymi ſlowami abo mod.ittwami w cze- ſkim czaſu ſo pſched nim pokaťa, hdyž w dobrym wo njeho nje- rodžachu. Tež potom dawane rjane ſlubjenja njebeſke wrota dawno hiſchje njewotewrja. Tať něchtōžtuli je to czaſach nu'ch Bohu wſcho mōzne ſlubit, tōn a tamne je ſo ſlubjenjom dzeržat, jich wjele pať ſu na nje ſabny, jaťo bēchu ſ czeſno'czow won. Wſchitzy dyrbinu ſo nowi cſlowjekojo ſczinicz, tež we wobſhadze ſ bližichim. Šhto to ſa tebe rēta, njemōžu wjedzecz; tola po- hladaj ſam na ſwōj ſtaw a ſwoje waſchnja a hrēchi. Šwjeczi ludžo mamy bycz, niz tajzy, ko'ſiž jenož tať czinja, jaťo bychu ſwjeczi by'i, wjele bōle tajzy, kiť ſo ſwjatemu Bohu ſwjecza, kiť hōrke horjenja p'cherubaja, ſe wo'nožki wotkamaja, ſ kotrychž tola jenož ſte plody naroſtu a niz dobre, ſtrowe. Njeſtej ſo mnohim w dženſni'chich czeſkich czaſach woczki wotewrit. j ſa to, ſo pola nať mnohe njebē kať dyrbjalo bycz, ſo ma ſo tehdla wjele ſtač, ſo bychmy jeho lud byli, k wſchēm dobrym ſtutkam hotowi? Šo mamy ſami najprjedy lēpſchi bycz a hnydom budze lēpje? Šajke žohnowanje mohť tola tōnle czať ſa nať wſchēch mēcz. Šotſi ludžo pať ſu tajleho žohnowanja hōdni? Czi, ko'ſiž p'che ſaidženy, kať ſnano mēnja, dobry czať plataja? Nje- wēru. Abſo czi, ko'ſiž k njebeſkam ſ pja'czu hrožo wotaja: Ža- dyn Bōh njeje, a by-li žadyn by', dha dyrbjat hinať ſ nami wob- ſhadž cž? Wēcze niz. Ale czi jo ſu, a njech nam Bōh luby ſnjeſ ſ hnadu wſchēm k temu dopomha, ſo tajzy bywamy, czi, ko'ſiž ſ jaſnym wōczkom a ſwēdomitej, poſluſchnej wutrobu na Jeſuſa kōdžbuja, kiť je ſpoczatť a kōnz na'chje wēry, ko'rychž heťlo je a wotanj.: Mojej woczki hladatej ſtajnje na ſnje'a. Šamjen.

Šbōžnyc;

wēryjazych, wēczne Vātare, wiſkelny ſo.

Š k ſ : Kať kraſnje je, bycz wozza ſhryſtuſowa.

Ta luboſcz Boža k nam je pohladata,

Je pſchidſchla k nam do naſchōh' hubjenſtwa,

Šo hrēchow nōz by wot nať wſchu prjecz wſata,
Nať ſ cžēmni' j ſmjerczu wēcznej' wumohla.
Nam Šbōžnik je ſo narodzil,
Šo cſlowſtowo ſhubjene,
By ſ bōjſtwowm ſjednoczil.

Ta lubo'cz ſwjata je ſo wopromata
„Ša nať“, tať ſlych a hrēſchnych cſlowjekoť,
Kaj Boži — ſamknjenty — nam wotamknjta,
Na ſchizju czerpita ſa hrēſchnikow. —
Wj wēryjazy, ſo wjeſelcze!
Nēť w ſwojim Šbōžniku
My mamy žiwjenje!

Ty, Jeſu, nam to žiwjenje ſy dobyť!
„Ša nať“ ſy pſchelať ſwoju ſwjatať krej,
W najczeſſchij cžwi'i a we ſmjerczi pobyl! —
Pſches tebe ſ nami wēcznje derje ſtej!
Nēť mamy prawo mēſchczanſke
W njeby ſhowane,
To h'rbſtowo we ſwētle!

Džat, ſhwalba, czeſcz budž, Jeſu, tebi wēcznje,
Ša wopor twōj, tať kratony, bolofny. —
Š kwoju ſwojej nať ſy wumohť ſ wēcznej ſmjercze,
Naſch Wſchſchimēſchnit, Šbōžnik kraſny ſy!
O kať ſy ty nať lubowat!
Šy w chitkim wēryjazy
Tu ſbōžnoſcz warbowat.

Ty, Jeſu, ſ njeby pſchińdže k nam do ſwēta,
Šy wēczne wumōženje namatať,
Šy czerpil, wumrjet, ſtanyť ſaſo ſ rotwa!
Štut wumōženja Wōtz je kōnowat!
Šy horjeſtpit do kraſnoſcze.
Cžehit ty nať ſa ſobu
Du wēcznej' ſbōžno'cze!

We njeby tam, tu wſchudžom w žylym ſwēcze
Budž uroja mōz a kraſno'cz ſhwalena,
Pſches tebe my ſmy nētko Bože džeczi,
Nať ſbōžny' cžini tvoja ſaſlužba!
We twōj; kwi a prawdoſczi
Šsu ſbōžni wēryjazy
We twōjim kraſtwe!

Ty, Jeſu, ſy naſch ſchit a wuſchowanje,
Šy na'che kraſne, wēczne bohatſtowo!
Daj hnadu nam, twōj kwoſchť, mēr, žohnowanje,
Pſchit tebi wēcznje derje mamy ſo!
Pſches twōju ſwōtu ſaſlužbu
Man. herbjuer w ſwētle daj,
Tu ſbōžnoſcz njebeſku!

Šchōž wēri, tōn je ſbōžny ſ twōj' hnady!
Šchōm plōdny, tōn p'ichi wōdže p'odženy!
Pſchit tebi ty na'ch ſwoju wozku rady,
Krej ſwoju ſwōtu ic nju pſchelať ſy.
Š to j. ſbōžne wjeſele,
Pſchit tebi wēcznje bycz,
Ty žōrlo luboſcze!

J. W.

Štolētny jubilej Barliſkebo mižionſtwa.

Džen 29. februara 1921 bē w 100 lēt, ſo Barliſke mižion- ſtowo wobſteji a džela. We nuſkej wōjnje je wono ſobu najme- nje ſubilo; jenož nēmſka raſ'chla A rika bu jemu wſata. Wono mōžeich: dale dželacz w ſchurjod: p'owinzach juźneje Afriki a we polodniſchij a juźne; ſhynje a džē'a tam tež dale. W juźnej

Prizny ma wone na 70 000 wořadnych a 1100 tajřich, kotřiz řu na řichěžniřu přichěžuju, a te na 50 hlownych a 330 poborěžnych řtržbach. Hlowne řtazije řteja pod wjednřstwom miřionarow, tutech tam 50 džela, nime tebe řu tam domorodni předarjo a pomozni miřionřřu dželacěžjo. kotřiz wořebje poborěžne řtazije řastaraja: nimo tebe je tam teř hiřčeže 860 předarřřich měřtnow: to řu měřtna. na řetřch ře wěřřch cžadžach a na pořtajenych dnjach miřionarowjo abo domorodni předarjo předuja a Bože řluřbę džerřa. W juřnej řhinje řydla na 8300 wořadnych Bac- liařteho miřionřřwa; mješ nime řtuřřuju 18 miřionarow na 13 hlownych a 200 poborěžnych řtazijach a 30 předarřřich měřtnach. Na řtrowim druhim miřionřřkim polu w řhinřkej, w pořněžnej řhinřkej, na tuto miřionřřtwu na 1000 wořadnych ř řřjomi miřio- narami. kotřiz řti hlowne a 50 poborěžnych řtazijow a 150 předarřřich měřtnow řastaraja. Te řu wulke a wobčěrne a džela polne pola řa miřionřřtwu. Teř w domřřnje je řo tutomu towarřřtwu lubořej a řwěra přcheř cžěžle řeta řathowata. Tař mōžeřche teř nowy wodžet direktor řnal 1922 miřionřřke polo w řhinje we- přtačej a ře wo džele a řořupje přcheřwōdečej. Na jubilejnym dnju wuhotowu řo wořebita řwjatocěžnočej w řurli Warlinřteje univerřity; řwjedženřta Boža řluřba bē w řyrřwi řwj. Trojřřu Prurřa řyrřej wopemni tutōn jubilej teř hiřčeže na wořebiti njedřeli. a to druhu njedřelu po řwj. Trojřřu. — Mješ tuto mi- řionřřtwu teř w nowym řetřtotyřřku řwěrnje a je řohnowanjom dale řtutuje řa rořřčērēnje řnjeřow. ho ewange. řřona po řylej řemi a nješ ře řemu miřionřřta lubočej domjazych wobřhowa a nješ řo řemu nowi řwěrnř přcheřželjo miřionřřtwu přchidželu!

Skoro wřcho, jenož něčto, to najwadžniřche pobrachuje.

We wojowanju přcheřřtwu řyrřwi a přcheřřtwu bōjřřtemu we wěřje (Gottestum) řteji řobu na přēmim měřtnje „die Gemein- ŝchaft proletariřcher Freidenker“. So by tuto wojowanje ř cžim wjereřřim wu pēchom wjed. o, je řo tuto řjednocěžňřtwu řamo řejiniřo abo dalo „řyrřej“. Po jeho namješče je ř. mu miniřter- řtowo Duringsřteje prawa wořobny řjawreho prawa dalo a ř tym te řamřjne prawa, kotřej maja řtare nabořne řjednocěžňřřwa abo řyrřwje. — řutř řo bliřa. „Fr. ie weltliche Schule“, řopjeno „řjednocěžňřřwa řwobodnych řhu řřich towarřřtwow w Mēm. řkej“ namōřwja, řo byřu řo „řwjatocěžne řonfirmazije bješ nabořiny“ wotmēwale a to „tař dalo řo hacž mōřno, po wa řch nju řyrřwje“: „řapocžatk přchi řapo- cžattu Bořich řluřbow njedřelu řalmarum, byřgle maja řo hracž a řo řpēwacž; řecž; přchitwōni w řwjatocěžnej drařče“. Teř „řon- řfirmazi te wopiřma“ džedža wudawacž. —

řotajřim řyle řař w řyrřwi. Maja wřcho, řchtož řyrřej. Woprawdže wřcho? Mēřto řyrřwje maja namēřniř-řyrřej (Erřak- řirdje) a mēřto nabořiny namēřniř-nabořinu (Erřakřreligion), jenož to jene řich pobrachuje, a runje to, řch: ož to najwadžniřche a rořřudžaje — ta duřcha; ta du řha, kotřaž hagle to řiwjenje přchi- nješje! —

Ewange. řřta řyrřej a jeje řpomozēřřte dželo řa nuřucžēřřjazy řud.

Je řnate, řo ma ewange. řřta řyrřej runje něřkole wjele wopo- row přchitnejčej řa řwōje wuřřawny a naprawny a řtrjadowanje. Tute pař jej nješadžēwa, je wřchēmi mořami řo přozowacž wo wotwobročenje nuřny, pod kotřej řich něřkole řelko w kraju cžěžto cžerpi. Se wřchēch řončřin kraja přchitřadžēja powješčeje wo tu- tym řpomozēřřřim džele ewange. řřteje řyrřwje w tutej řymje, ko-

traž to najčej řřcha mješ wřchēmi, kotřej řmy w tutech 10 řetach nuřny přchētracž dyrřbje. Najwjeřřchi džel tuteho řpomozēřřřteho džē a řtawa řo w potajnym a niřto dale wo tym nješoni, nješ- mōže řo teř ř lichžami řapřčacž. Rař wulke a wobčērne pař tuto řutřowanje řyrřwje je, pořaje na přch. jena rořřrawa, kotřuř ewang. řřti hamt řa derjemēče (Hauptwohlfahrtsamt) podawa wo tym, řa řo we Wulko-Warlinje řyrřej řtara wo řastaranie řudři ř jēdžu. W tu řhwilu dořřawaju tam w 128 řuchinach na 13 000 hōřčři wob džerř na 21 000 džēřbow jēdže. 19 wořadow, kotřej řane řuchiny nimaju, řupuja řnamři, řa kotřej pořřebni w dru- řich řuchinach jēdž dořřawaju, a rořdžē. řuja tute na tradadžych wo- řadnych. 63 wořadow dawaja pořjadnje 3000 řhudym řyřobu. Skoro we wřchēch wořadach řu řo wo řwobodne měřtna přchi jēdžnym bliřže (Freitřřch) řtarali, tajřich je řich na 1900. Mē- řo. ře wořadny řu pōrne řuchinje přchew. aře; tař je řim mōřno, řa řich wjele jēdž přchitowacž a wudawacž. Bješ džitwa to, řo řo řich přchēzo wjazy ř tutech řuchinam a řastaračnjam řtōčři; řři řchtwōřčřiny dořřawaju jēdž darmo, řa jena řchtwōřčřina dyrři nēřchto male pľacžicž. Dohladowanje a dželo w řuchinach a teř w tuch řřřwach, hōřej řo přchi tut. ř řymje wobohuřčřny wōřjewaja, řtawa řo nimale w řhudřom řyle bješ řarunanja. Na tutech dořřawōřnym a darmōřnym řpomozēřřřim džele džēřaja řtawny wřchēch wōřchōřow Warlinřřich wořadow řobu. — Tole jenož jēdřny mař wuřēř ř wuřkeho řjaneho džē. a.

řyrřej a řtat.

Džerř 1. wēje wōřimny do nēmřřteho řejma. Tař něřotřu wōřba: řmy řiřo w pořřednych řetach mēřti. Wone řo wotmēchu pod poliřřřim a hō. řodarřřim hēř. om. Řōždy džēřche wōřicž, řo by řwōje najlēpřche pēři tym namatař na hōřpodarřřim polu. řacž dotal řmy to pēčezo podarmo wōřili. So byřu tola řōn rař wřchitřu nješ poliřřřny řluřčēja řtronam na řewiřy abo na prawiřy, řuřturne hēřto řtazili wōřche poliřřteho a hōřpodarřřteho a wōřili, njedřiwajo na poliřřřte řejničēžo, řařřupjerřow do řejma, řwiř džedža řtačej a wōřowacž řa wēřu a nabořinu a na- řchēmu řudej dopomhacž na nowy wēřřny, twjerdny řařōř řiwjenja! řajřa wōřba je nam nuřna řa nēmřři řejm a niř mjenje řa nařch řařři, a tam a tu niř jeno řa řejm, ale ř a řyřy řud a řraj a jeho řiwjenje. Na hōřpodarřřim a poliřřřim, do řyřla na řwōřřowym řo tola něřto dořho dořčej wobnowja a teř doř. adnje dořčej; řchtož pař wuřōřřawa, to je to po. řp. řhenje. řmutřka wōn dyrři to po. řp. řhenje pēřitēč, tař řjez nowy narod je nařchēmu řyřtemu řudej nuřny! Tutōn pař jeno mōřny přcheř wobročenje řyřeho řuda ř wřhu, ř nabořiny a wēřje! Wřcho druge ničjo nješpomha, byřnjēž řich to wřchudřom hiřčeže wjazy wuřhwalerřow řeho druhcho byřo!

řchōřna wēřřowčej.

Řař je řomer wopiřat, řriřojjo nēřdy mēřto řroja woblē- hōwachu. Džēřacž řet wōřna řrajēřch, w kotřej řrojenjo ř řje- řow řim wojowanjom derje přcheřřtwu řriřam wobřřachu, tař řo řriřojjo řkoro wuřřachu. Bē wōřdžēč, řo nješmōřachu řyřne mu- řje mēřřowe řnicžicž. řuř na řdacžje wōřčahnyřu. Wulke wje- řjele w mē. cž. nařta. řijachu, řrajachu, řejwachu wōdnjo a w nořy a řich řpēwy bēřu dalořo řlyřčacž. řdyř wřchitřny we řubōřim panju řezachu, řo řejni řriřojjo wōřčichu a bješ wojowanja murje přchēřōčřichu. Mōřichu wchitřo w přchēřhwatanyh mē- řeje. řeno malo řich bē, řiř mōřachu wuřčēřnyč. řeno řiwjenje wuřřowachu.

řajře ni řbože řo řchžny řtanje ře řchōřnej wēřřowčej. Me

niz jeno městu a krajej móže šo to stacž. Tež w jenotliwym žiwjenju je wažna rada: stej na straži, hewał podleži'ch twojim wschelatim šym njepšhecželam.

Mój dze wicheb prawom.

Njedawno šu w baltiskim hłownym mě'cze Rišy tež Luther'zy Letojo šobu sa to hlošowali, šo šo stara lutherška zhrtej šwjateho Jafuba ka'holkiam p'chewostaji, jeno šo němšzy lutheršzy bychu wscho prawo šhubili. Nětko je bamž Antona Springowicza ša arzbiskopa w Rišy pomjenował. Taš je widžecž, kaš w'chudže pšhecžiwu lutherškej wěrje šakhadžuja, štare dobre prawa kamaja, hdžežkuli w jich mozh stej.

Wschelke f bliska a f daloka.

Szerbška Boža šlužba w Drježdžanach. Gusto a rad hiščeže na poglednje šerbške ewangelške kem'chenje špominamy, kiž šmy loni na dnju 2. adventa w šchiznej zhrtwi šwjeczili. Wjele stow kemšerjow bě šo šhromadžiko. Rozorowy šherlu'ch: „Duscha, ach duscha ty njesnaje'ch šo“, špěwany wot šerbškiho šhora, šo pšhes daloke rumnošče zhrtwje mōznje žolmje'che. Šnano naš špěwarjo bōršy šako se špěwom natwarja. Džen pšchidodneje Božeje šlužby šo šako bliži. Njedže'a šātare čže popošdnju 1/4 hodž. Šerbow š nowa do šchizneje zhrtwje witacž. Šōštny šhutny čžak je ša wěrjazyh šch:ščzanow pšchego tež wošebity napominat ša Bože blido. Džakotni bychmy byli, hdy bychu šwěrní štaršchi šwoje džecži na wopyt šerbškeje Božeje šlužby dopominili.

S wošadow. „Šhutni bibliju pšchepytowarjo“ — taš drje najpšchidodnišho pšcheložimty to mjeno „Ernste Bibelforscher — škōča šo do w'chelatich wošadow a pytaja tajlich, kotrychž bychu š bebi ščahny'i — a namakaju tež tajlich, runje kaž jich pšchibufni „adventistojo šedmeho dnja“. Tuž njech je tu krátke šlowo šapizane š jeneho nastawčža, kotryž šo pšhecžiwu nim měri: „Šhutni bibliju pšchepytowarjo“ šacžišnu šakožt, kotryž je nam Golgatha, tōn šakožt, na kotrymž jenicžzy namakamy šwoje šbožo a šwoju šbožnosč. Šap. šf. 4, 12; Šebr. 9, 22. — Šo jich wučžbje njetrjebra'che Jeshuš ani na šchizju ša naš wumrēcž ani šwoju krej pšchelecž našchich hrēchow dla. Jeshuš njeje jim tež tōn jenicžki narodženy Šsyn Bōži. Šan. 1, 14, 18; 3, 16, 18; 1. Šan. 4, 9; 2. Šor. 5, 21; Šebr. 7, 27 a druhe městna biblije nješku tu ša tutyh bibliju pšchepytowarjow abo bywaja wot nich pšchewobročene. Jeshuš je ša nich arzbjandžel Michal, kotryž je w Jeshušu šako do šwěta p'chichol. Š tajkej šludnej wučžbu šu jenož pšchetrjeheni wot Mormonow, — „zhrtej Jeshuša Šhryštuša, tych šwjatych pošlednich dnjow“, taš šo woni mjenuja. — Tučži wučža, šo je Jeshuš Šhryštuš šyn Marije a Šadama, bōha našcheje šemje. — Šeli šo šo njemy'imy, je profekšor Šoob prajil: „Tučži „šhutni bibliju pšchepytowarjo“ šu wšchē šludne wučžby a w'chē wot prawčeje wučžby šo dželaze wučžby do jeneho žyška šjednocižili a šradowali.“ A taš to tež je! Šchtōž jim do rukow padnje, tōn je trōžzy šjebany. W nimi bu žitwe to šlowo š 1. Šim. 4, 1—3.“ — Šole krátke, ale paš roššudne šlowo njech je tu dženska podate a njech je š dobom nastorč š tomu, šo to bōle a šhutnje w bibliji pytamy, šladajo na Jeshuša, kiž je špočžatš a tōnž našcheje wěrny.

Wobhdlerjo našcheje šemje, wo kotrychž njedawno — w čžikle 10 — někotre licžby podachmy, je jich wjazy hacž te tam našpominjene licžby praja. Šo najnowi'chich licženjach bydli jich na našchej šemi 1790 000 000 čžlowjekow, to je jich troščku wjazy, hacž tehdy to po jenyh štaršchim woblicženju licžachmy. Še šajimawe šhonicž, šo mamy my w Šakškej jich najwjazyh ludži na

našch mašy krajit, bydli tu 311 čžlowjekow na 1 qfm., t. r. na rumje, kotryž je 1000 metrow došhi a 1000 metrow šchēroki, bydli jich pola naš w p'cherēštu 311 čžlowjekow. Druhi najšhlynišho wobhdleny kraj je Šelgiška; wona wostawa paš hižo daloko našad, ma jich w pšcherēštu 251 wobhdlerjow na qfm. Šotom pšchindže hnydam Šendželšta š 250 wobhdlerjemi na 1 qfm. Šwonka Šurophy nimamy ani jedyn kraj, kotryž mošl šo někaš tu pšchirunowacž, hacžrunje ma Šiška wjazy hacž po'wizu žyheho čžlowještwa na šwojich štowo njewuměrnje šchērokih a dalokiš krajinach. Najšhlynišche wobhdleštvo š wonka Šurophy ma Šapanška, bydli tam w pšcherēštu na 1 qfm. 145 wobhdlerjow. — Tuč licžby nam rošjašnja, čžehodla to runje my w Šakškej taš husto abo po prawom pšchego pod wšchelatimi čžezemi hospodarskeho a tež politiskeho žiwjenja čžerpimy.

W Šomorškej čžedža lēška wošebity jubilej šwjeczicž. Džen 15. junija budže to 800 lēt, šo je Otto Šambergški w Šomorškej přēnich pōhanow wuššecžil, bě to 15. junija 1124. 800 lēt je potajšim nětko šchescžijanška wěra w Šomorškej domach. Tučōn džēn čžedža tuž tež powšchitkownje jako wošebity zhrtwiški šwojedžen šwjeczicž. Otto Šwōjaty bě žitwy wot 1062 hacž 1139, najpředy bě šaplan pōlšeho wōjwody, potom šanzler šhēžora Šenriča IV. a škōncžnje biskop Šambergški. W lēče 1124 pučžowasche š přēnjemu rasej do Šomorškeje jako mišjonat a šlufowasche tam š wuškim wušpēchom, šakoži wšchelake wošady, kaš Šhryš, Šamin, Šollin, Štettin. W lēče 1128 pučžowasche tam š druhemu rasej do hiščeže pōhanškich škōncžin Šomorškeje; wotutym lēče dozpi, šo w Ušedom šhromadžišna nahladnyh pomorškich wjednišow wōšamšny, šo ma šo pšchibojštwu do žyła wotštronicž. Biskop Otta bě jedyn š tych najnahladnišchich a najnadobnišchich mišjonarow šriedžneho wěka, kotryž šo šerlinje, tola paš se špravnej wutrobu a se prawymy šrēdkami wo roššchērenje šchescžijanštwu mješ pōhanami štara'che

Baptistojo šu jena šekta, š kotrejž tež „Adventistojo šedmeho dnja“ a „Šhutni bibliju pšchepytowarjo“ šwišuju. Baptistojo šu wšchitzy čži, kotřiž pšchede w'chēm šchēženizu džecži šacžištaja a jenož doroščenych šchēžija š podmurjenjom we wōdže. Woni dželaja tež — kaž w'chē mōžne druhe šekty — runje nětkole we Němškej a to se w'chelatimi šrēdkami, tež žyle modernymi. Taš šu nětkole němšzy Baptistojo dwaj „mišjonškej wōšaj“ wuhotali, taš šo šo jako „wōkolojēšdžaze zhrtwje abo Bōže domy“ trjebacž hodža; wonaj jēšdžitč w Šomorškej a Šhuringškej. Š tutyh čžedža ewangelšowacž, t. r. mješ šchescžijanami šwoju wošebitu wučžbu roššchērecž, a jich nowina „Wahrheitszeuge“ pišche, šo šo to hižo š wuškim wušpēchom štawa. Tučži Baptistojo šu wēšo tež — kaž podobne šekty — jendželško-amerikanšeho pōšhoda — to hižo praji nam došč.

Něšchto f rošpominanju.

Wošebity muž Šoetius widžesche jōnu, šo jedyn, předy hacž bēšche dojedl a modlitwu wušpēwał, štany a čžyšche wotēncž. Š temu praji wōn: „Mōj luby, njecžin tola kaž pšcheradniš Šudašch, tōn tež wot wjecžerje štany, hdyž mējesche kuš w šubje a wotēndže, šo by Jeshuša pšchedaš a pšcheradžil.“

* * *

Šhryštuš ma dwojake prawo w njebjekach: š přēnja, došelž je jenicžki narodženy šyn Bōži a šrba na w'chēm, š druga, došelž je njebjō pšhes šwoju krej a šmjercž došyl. Šene prawo wōn šam ša šo wobšhowa, to druhe wōn nam dari.

Šištowanje. Š. w Š. ša Šaet. — M. we Š. ša Šud.

Šamolwity redaktor: šaraš Wyržacž w Šoščakžicah.